

2024_CBS_06700 Deelname van de Stad Gent aan de Erfgoedprijs 2024 van Provincie Oost-Vlaanderen - Goedkeuring

Beslissing: Goedgekeurd in besloten vergadering van 27 juni 2024

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

Mathias De Clercq, burgemeester-voorzitter; Filip Watteeuw, schepen; Sofie Bracke, schepen
Tine Heyse, schepen; Astrid De Bruycker, schepen; Sami Souguir, schepen; Isabelle Heyndrickx, schepen; Hafsa El-Bazioui, schepen; Evita Willaert, schepen; Rudy Coddens, schepen
Mieke Hullebroeck, algemeen directeur

Bevoegd: Astrid De Bruycker

Betrokken: Filip Watteeuw

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 56, § 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2

Motivering

De Groendienst Stad Gent wenst deel te nemen aan de Erfgoedprijs 2024 van Provincie Oost-Vlaanderen met het 'fruitbomen-project'. Met de Erfgoedprijs bekroont het provinciebestuur een bijzondere verdienste of een voorbeeldige realisatie op het vlak van onroerend erfgoed. In 2024 is het de beurt aan een landschap of houtig erfgoed met als subthema:

- het bewaren van de genetische diversiteit van erfgoedbomen, oude soorten of zeldzame variëteiten (bijvoorbeeld veteranenbomen, fruitbomen, enz.), zie ook het Oost-Vlaamse erfgoedbomenproject,

Het prijzengeld bedraagt 10.000 EUR.

De Stad Gent beheert enkele boomgaarden met een lange geschiedenis. Twee sites springen hierbij in het oog omwille van het voorkomen van enkele oude fruitbomen: de Bijlokesite en het Lousbergspark.

Uit archivalisch onderzoek van 18de eeuwse bronnen blijkt dat er in Gent verschillende boomgaarden werden beheerd om fruit te produceren en variëteiten op te kweken en te

verhandelen als plantgoed tot in het buitenland. De Bijlokesite blijkt hierin ook een belangrijke rol te hebben gespeeld. Er worden talloze variëteiten vermeld die ondertussen zijn verdwenen. Vele variëteiten waren streekgebonden en werden geselecteerd voor specifieke doeleinden.

Op beide Gentse sites komen oude exemplaren voor waardoor de interesse werd gewekt om te achterhalen over welke rassen het ging. Hiervoor werd contact opgenomen met fruitdeskundigen, de Nationale Boomgaardenstichting en het Centre de Recherche Agronomiques van Gembloux.

Vrij snel werd duidelijk dat een perelaar in het Lousbergspark een uniek exemplaar is dat nergens anders in bestaande collecties aanwezig is. Deze wordt '**Ana-Moira**' gedoopt en via ent materiaal is deze variëteit reeds opgenomen in de collectie van Gembloux.

Er werd besloten het ILVO in te schakelen om op basis van DNA een unieke "vingerafdruk" te genereren. Op basis van deze resultaten is het mogelijk om verschillende variëteiten van elkaar te onderscheiden en om planten toe te wijzen aan een gekende variëteit. Hieruit bleek dat de meeste onderzochte exemplaren kunnen toegewezen worden aan een bestaande variëteit, maar 2 appelboomexemplaren bleken identiek, maar niet te matchen met één van de 1.500 bomen uit de databank. Dat zijn twee oude exemplaren op de Bijlokesite. Ze werd '**Bronzé de Gand**'-appel gedoopt.

Onmiddellijk wordt actie ondernomen om het unieke genetisch materiaal te vermeerderen, dit door middel van enthout.

Het omenten in situ kent echter een wisselend succes. Daarom worden nu nieuwe variëteiten twee jaar opgekweekt bij een fruitkweker. In het najaar 2025 komen zo stevig uitgegroeide bomen ter beschikking die we een plaats zullen geven in ons openbaar groen.

Met dit project hopen we verloren gewaande variëteiten opnieuw onder de aandacht te brengen en te redden van de ondergang. Het behoud van variëteiten is een belangrijk gegeven in het behoud van de biodiversiteit.

We hopen tevens met deze benadering andere mensen te stimuleren uit te kijken naar oude exemplaren, het identificeren van die oude exemplaren en het vermeerderen indien het gaat om interessant erfgoedmateriaal.

We denken dan ook dat het 'fruitbomenproject' een waardige deelnemer is aan deze Erfgoedprijs.

Bijgevoegde bijlage(n):

- Reglement Prijs voor Onroerend Erfgoed.pdf

Beslissing

Beslist het volgende:

Artikel 1:

Keurt goed de deelname aan de Erfgoedprijs 2024 met het fruitboomproject van Stad Gent

2024_CBS_06700 - Deelname van de Stad Gent aan de Erfgoedprijs 2024 van Provincie Oost-Vlaanderen